

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 13 juni 1941 kl. 2 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om en allmän revision av tryckfrihetsförordningen.

Uti en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 70, av herr *Näslund* hemställes, »att riksdagen, därest de vilande förslagen till ändringar i tryckfrihetsförordningen genomföras, hos Kungl. Maj:t ville begära utredning angående revision av hela tryckfrihetsförordningen, särskilt i de delar, som beröra av krig framkallade undantagsförhållanden, samt att förslag i ämnet må föreläggas riksdagen före innevarande valperiods slut».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Den föreliggande motionen åsyftar dels en generell, dels en partiell revision av tryckfrihetsförordningen.

I fråga om den allmänna revisionen vill utskottet framhålla, att vår tryckfrihetsrätt under åren 1937—1941 undergått flera betydelsefulla omarbetningar, vilka tillhoppa nära nog motsvara en generell revision. Sålunda hava nya regler antagits angående allmänna handlingars offentlighet och sekretess, angående tryckfrihetsprocessen samt angående ansvarighet för tryckt skrift. Frågan om tillämpningen av de först nämnda reglerna befinner sig för närvarande under utredning inom justitiedepartementet genom tillkallade sakkunniga. Tryckfrihetsprocessens i grundlag inskrivna regler hava knappast utsatts för någons egentlig kritik. Och ansvarighetsreglerna för tryckt skrift hava först den 1 juni i år i sin helhet trätt i tillämpning; praktisk erfarenhet saknas därför om deras verkningar.

I vad motionen åsyftar en partiell revision av vissa delar av vår tryckfrihetsrätt torde motionären härmed bl. a. haft i tankarna den innevarande år, i viss anslutning till den nya lagstiftningen om förräderi och spioneri, beslutade revisionen av tryckfrihetsförordningens brottskatalog och den i samband därmed företagna modifikationen av reglerna om konfiskation utan rättegång i vissa fall av tryckta skrifter. Motionären torde i förevarande sammanhang vidare åsyftat dels det föregående år såsom vilande antagna förslaget till ändrad lydelse av § 86 regeringsformen och § 38 riksdagsordningen samt till införande i tryckfrihetsförordningen av en ny paragraf, betecknad såsom § 6, vilket förslag syftar till att under utomordentliga förhållanden möjliggöra införandet av förhandsgranskning och införselbud beträffande tryckta skrifter samt utgivningsförbud beträffande periodisk skrift, dels den i samband därmed av riksdagen villkorligt antagna lagen med

vissa bestämmelser om tryckta skrifter vid krig eller krigsfara. Det berörda grundlagsförslaget har av utskottet i memorialet nr 20 innevarande dag anmälts till kamrarna för grundlagsenlig behandling. Samtidigt har utskottet i utlåtandet nr 21 för sin del tillstyrkt antagandet av en ny särskild lag till komplettering av det berörda vilande grundlagsförslaget.

Enligt utskottets förmenande är nu rådande tidsläge ingalunda lämpat för en generell revision av vår tryckfrihetsrätt. Huruvida en partiell översyn av de av motionären åsyftade delarna av densamma är erforderlig, bör övervägas vid en senare tidpunkt, då man bättre än nu kan överblicka förhållandena och draga lärdom av den praktiska erfarenhet som till dess kan hava vunnits. Utskottet får alltså avstyrka bifall till motionärens utredningsförslag.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 13 juni 1941.

På konstitutionsutskottets vägnar:

J. E. ANDERSSON.

Närvarande: Herrar Andersson i Ovanmyra, Oscar Gottfrid Karlsson, Holmström, Per Andersson, Herlitz, John Björck, Fredrik Ström, John Gustavson, Karl August Johanson, Anders Andersson, Härdin, Lindmark, Fast*, Nordström, Nilsson i Göteborg, Hällgren, Spångberg, Nilsson i Norrlångträsk och Sejve.*

* Ej närvarande vid justeringen.